

РЕШЕНИЕ

№ 6

гр. Разград, 09.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Атанас Д. Х.

при участието на секретаря Д. Здр. Станчева
като разглежда докладваното от Атанас Д. Х. Гражданско дело №
20233300100191 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявени от:

1. Н. Н. И., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. ***, ул. *****,
2. Б. М. И., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. ***, ул. *****,

всички действащи чрез пълномощника адв. Н. Н. Д. от ***,

ПРОТИВ

"ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. "Витоша" № 89Б, представлявано от К. Х. Ч. - *****, Б. А. В., И. Д. Г., А. Х. П., начин на представляване: главният изпълнителен директор заедно с всеки един от изпълнителните директори,

обективно и субективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 432, във вр. с чл. 493 от Кодекса за застраховането вр. чл. 45 вр. чл. 86 от Закона за задълженията и договорите.

Ищците молят съда да осъди ответника да заплати следните суми:

А/ на ищеца Н. Н. И.:

- сумата от 170 000,00 (сто и седемдесет хиляди) - обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на съпруга й М. И. И., ЕГН: *****, починал при ПТП на 12.12.2022 г., ведно със законна лихва върху посочената по-горе сума съгласно чл. 429, ал. 3 от КЗ,

считано от датата на уведомяване с извънсъдебната претенция - 27.01.2023г. до окончателното ѝ изплащане;

Б/ на ищеца Б. М. И.:

- сумата от 170 000,00 (сто и седемдесет хиляди) - обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на баща му М. И. И., ЕГН: *****, починал при ПТП на 12.12.2022 г., ведно със законна лихва върху посочената по-горе сума съгласно чл. 429, ал. 3 от КЗ, считано от датата на уведомяване с извънсъдебната претенция - 27.01.2023г. до окончателното ѝ изплащане;

Ищците сочат, че:

На 12.12.2022 г., около 14:30 ч., на път II - 23 и км. 37,760 в посока от град Разград към село ***, настъпва ПТП, реализирано по вина на водача на лек автомобил марка „***“, модел „***“, ДК № **** - Д. М. И., ЕГН: *****, който в разрез с нормите на ЗДвП, поради движение с превишена и несъобразена скорост и поради заспИ.е, излиза в ляво по посоката си на движение и се блъска челно в стълб за ТОП система.

В пряка причинно-следствена връзка с реализираното ПТП, бива причинена смъртта на пасажера в лек автомобил марка „***“, модел „***“, с ДК № **** - М. И. И., ЕГН: *****, явяващ се съпруг на първата ищца - Н. Н. И., ЕГН: ***** и баща на втория ищец - Б. М. И., ЕГН: *****.

Отговорността за настъпването на описаното по-горе застрахователно събитие е на водача на лек автомобил марка „***“, модел „***“, с ДК № **** - Д. М. И., ЕГН: *****, който се е движил с несъобразена скорост, без да контролира непрекъснато управляваното от него моторно превозно средство, поради заспИ.е. Като последица от така описаното неправомерно поведение, напуска платното за движение, реализира удар в стълб за ТОП система и причинява ПТП, в резултат на което пасажерът на задна седалка М. И. И., ЕГН: *****, получава тежки съчетани травми, в следствие на които настъпва неговата смърт.

Във връзка с настъпилото ПТП е образувано ДП № 290 ЗМ-337/2022 г. по описа на РУ на МВР - ***, пр. пр. по описа на ОП - Разград, по което няма привлечено лице в качеството на обвиняем, и същото ще бъде прекратено, поради настъпването на смъртта на водача, реализирал описаното по-горе ПТП - Д. М. И., ЕГН: *****.

От данните на нормативно уредения Информационен център към Гаранционен фонд, публично оповестени на интернет страница на фонда <http://eisoukr.quaranteefund.org/searchpolicv?l=bg> е че горепосоченото МПС към датата на ПТП-то е имало активна застраховка "Гражданска отговорност" при ответника ДЗИ-Общо застраховане АД, с начална дата на

покрытие 24.02.2022г. и крайна дата на покрытие 23.02.2023г., на основание чл. 574, ал. 12 от Кодекса за застраховането.

Настъпилото събитие, неговата противоправност и виновността на дееца за безспорно доказани, а оттук и за доказано наличието на гражданска отговорност, попадаща в покритието начл. 493, ал. 1, във връзка с чл. 477, ал. 1 от Кодекса за застраховането /КЗ/.

В качеството си на увредени лица по смисъла на чл. 478, ал. 1 от КЗ, ищите, доколкото процесното МПС е имало сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към датата на настъпване на ПТП-то, ищите имат право, по смисъла на чл. 478, ал. 1 от КЗ и чл. 432, ал. 1 от КЗ, да претендират пряко от ответника, в качеството му на застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на виновния водач, изплащане на обезщетение за неимуществените вреди, изразяващи се в болки и страдания по повод смъртта и загубата на техния съпруг и баща - М. И. И., ЕГН: *****, настъпила на 12.12.2022 г., в резултат на ПТП, при спазване изискванията на чл. 380, ал. 1 КЗ.

Съгласно чл. 380, ал. 1 от КЗ, ищите имат право да отправят към застрахователя писмена застрахователна претенция. Посочената разпоредба, ищите са спазили, като са депозирали писмена претенция, изпратена чрез „Български пощи“ ЕАД с писмо с обратна разписка, във връзка с което са образувана застрахователна преписка № *****, при ответното дружество.

Съгласно чл. 496, ал. 3 т. 1 от КЗ, застрахователят не може да откаже да се произнесе по основателността на претенция за обезщетение по задължителна застраховка „Гражданска- отговорност“, на автомобилистите, когато за удостоверяването на пътнотранспортно произшествие е представен констативен протокол за ПТП с пострадали лица.

Ищите получили отговор с писмо с изх. № 0-92-1962/10.02.2023 г, от ответника, с който били уведомени, че следва да представят допълнително протокол за оглед на местопроизшествие, фотоалбум, протоколи за разпит на свидетели, автотехническа експертиза, съдебномедицинска експертиза, химическа експертиза на кръвта на водача.

На 02.05.2023 г., получили от ответника, писмо с изх. № 0-92-5747, с което се отказва изплащане на застрахователни обезщетение, поради липса на представяне на посочените по-горе документи от образуваното досъдебно производство.

На 15.05.2023 г. от ищите представили: Протокол за оглед на местопроизшествие, фотоалбум, автотехническа експертиза, медицинска експертиза на М. И. И., медицинска експертиза на Д. М. И. и протоколи за разпит на свидетели, чрез молба по „Български пощи“ ЕАД, получана от ответното застрахователно дружество на 17.05.2023 г.

С нарочна молба от 03.07.2023 г., ищите предоставили данни за

банковите си сметки, но ответника не извършил плащане по тях.

На 05.07.2023 г., получили писмо с изх. № 0-92-8658/04.07.2023 г. от ответното застрахователно дружество, с което ги информирало, че са определили застрахователни обезщетения на ищите в размер на по 100 000 /сто хиляди/ лева за всеки един от тях.

Посочените застрахователни обезщетения не са изплатени.

Ищите считат бездействието на ответника за постановен отказ за изплащане на застрахователни обезщетения по предявените извънсъдебни застрахователни претенции.

С оглед изложените съображения, считат че ответникът в разрез с приложимия закон отказва да изплати дължимите застрахователни обезщетения по предявените претенции от увредените лица, което води и до дължимост на основание чл. 429, ал. 3 от КЗ законна лихва за претърпените неимуществени вреди от дата на депозиране на извънсъдебната претенция - 27.01.2023 г. до окончателното ѝ изплащане. Позовават се на Решение №167/30.01.2020 г. по дело №2273/2018 г., по описа на ВКС, 2 -ро ТО и др., относно дължимата лихва и начален период, от който същата се дължи.

Излагат подробни съображения. Претендират разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил е писмен отговор от ответника, чрез пълномощника му юрк. Ю. К.. Оспорва изцяло предявените срещу застрахователното дружество искове по основание и размер, като счита, че същите са неоснователни и недоказани, по следните съображения:

1. На 12.12.2022 г. в обл. Разград самокатастрофира л.а. „*** ***“ с рег. № ****, управляван от Д. М. И., застрахован в „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с полица № *****. При така възникналото ПТП М. И. И. е получил телесни увреждания, които са причинили смъртта му.

Във връзка с така описаното събитие от ищите е заведена претенция пред застрахователя по доброволен ред и е образувана щета № ***** , по която са изплатени по 100 000 лв. на всеки от тях с преводни нареждания от 13.07.2023 г., представляващи обезщетение за неимуществени вреди.

Ответното дружество е определило и изплатило справедливо застрахователно обезщетение, с което е изпълнило задължението си по застрахователния договор и не е станало причина за завеждане на настоящето дело.

2. Счита предявената по делото претенция за неимуществени вреди на ищите, изразяващи се в търпени болки и страдания от загубата на близък, за завишена, с оглед обществените критерии за справедливост (чл. 52 от Закона за задълженията и договорите).

3. Прави евентуално възражение за намаляване отговорността на застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД.

Счита, че за вредоносния резултат (травмите получени от М. И. И.) е допринесло обстоятелството, че същият, като пътник в МПС, не е използвал обезопасителен колан към момента на настъпване на ПТП, в нарушение разпоредбата на чл. 137а, ал. 1 от Закона за движението по пътищата - „Водачите и пътниците в моторни превозни средства от категории М1, М2, М3 и N1, N2 и N3, когато са в движение, използват обезопасителните колани, с които моторните превозни средства са оборудвани”.

4. Претенцията на ищите за лихви не е съобразена с чл. 497, ал. 1, т. 2, вр. чл. 496, ал. 1 от КЗ, съгласно който застрахователят изпада във забава след изтичането на тримесечен срок от заявяването на претенцията. В случая претенцията на ищите е депозирана на 27.01.23 г., т.е. дружеството е изпаднало в забава от 27.04.23 г.

Съдът констатира, че в хода на производството, на 13.07.2023г., ответникът е платил на всеки един от ищите по 100 000 лв. за репарирание на процесните вреди /л. 182-183/. Поради това, ищите са направили отказ от иска, на осн. чл. 233 ГПК, за сумите в размер от по 100 000 лв. за всеки ищец, представляващи изплатените в хода на настоящото дело части от дължащите се главници /л. 197/. Ето защо, с протоколно определение от 20.09.2023г., влязло в сила като необжалвано, производството по делото е частично прекратено поради частичен отказ от исковете за сумите от по 100 000 лв. на осн. чл. 233 ГПК и продължава за остатъка от главниците от по 70 000 лв. /л. 202-203/.

-

В открито съдебно заседание, при редовност в призоваването, ищите не се явяват и не се представляват. Пълномощниците им адвокат Н. Н. Д. от *** и адвокат Б. А. А. от *** депозират писменна молба, с която поддържат исковите претенции, като се претендира адвокатско възнаграждение в полза на адвокат Н. Н. Д. от ***, на осн. чл. 38, ал.2 във вр. с ал.1, т.2 ЗА. Представят и списък по чл. 80 ГПК.

В открито съдебно заседание, при редовност в призоваването, за ответника не се явява представител. Пълномощникът му юрисконсулт Ю. К. депозира писмена молба, с която излага съображения за отхвърляне изцяло на исковите претенции. Претендира разноски, включително юрисконсултско възнаграждение и представя списък по чл. 80 ГПК.

Съдът, след като се запозна със събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема от фактическа и правна страна следното:

Предявени са съединени осъдителни искове с правна квалификация чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ, вр. чл. 432, ал. 1 КЗ във вр. чл. 86 ЗЗД (обн., ДВ, бр. 102 от 29.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г.).

Съгласно чл. 432, ал. 1 КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от

застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност", който може да прави възраженията, които произтичат от застрахователния договор и от гражданската отговорност на застрахования, с изключение на възраженията, посочени в ал. 2 на чл. 432 КЗ. Видно от законовата разпоредба, за да бъде уважен иска, следва да бъде установено наличието на валидно правоотношение по застраховка "Гражданска отговорност" между ответника - застраховател и делинквента относно управлявания от последния автомобил. Наред с това, за да се ангажира отговорността на застрахователя, следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД /деяние, вреди, противоправност, причинна връзка и вина/, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован за обезщетяване на причинените вреди, тъй като отговорността на застрахователя е функционално обусловена от отговорността на застрахования делинквент и има вторичен характер – застрахователят дължи обезщетение за вредите, доколкото застрахованият е отговорен спрямо увреденото лице за репарирането им. Вината се предполага – чл. 45, ал. 2 от ЗЗД, като опровергаването на тази презумпция е в тежест на ответника при условията на обратно пълно доказване.

Страните не спорят, че към датата на пътно-транспортното произшествие отговорността на водача на лек автомобил марка „***“, модел „***“, ДК № **** е била застрахована по договор за застраховка "Гражданска отговорност" от ответното дружество /л.126/, което се потвърждава и от служебно извършена от съда справка на публичния сайт на Гаранционния фонд /като според чл. 574, ал. 12 КЗ, публикуваната там информация има характер на официално удостоверяване/.

Няма спор, а и видно от удостоверение за наследници на М. И. И., починал на 12.12.2022г., е че ищците са негови наследници по закон – съпруга и син /л. 53/.

Видно от уведомлението /л. 127-134/ ищците са отправили застрахователна претенция по чл. 380 КЗ до ответника за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени при процесното ПТП. Не се спори, че уведомлението е подадено по пощата на 27.01.2023г. /датата изрично се признава от ответника в отговора на исковата молба – л. 78/.

Установяват се и останалите правопораждащи правото на ищеца юридически факти, представляващи елементи от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД.

Настъпването на процесното ПТП и участието на лицето, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответника се установява от представения по делото Протокол за оглед на пътно – транспортно местопроизшествие от 12.12.2022 г., съставен от разследващ полицаи при РУ на МВР - ***, в съответствие с чл. 129 и сл. НПК (приложен в бяла папка). Протоколът има характера на официален свидетелстващ документ, с обвързваща съда доказателствена сила, съгласно чл. 179 ГПК относно

установените обстоятелства при огледа на произшествието.

Процесното ПТП е било посетено и от дежурен ПТП при ОД на МВР – Разград, който е съставил Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № *****, с рег. № ** от 19.04.2023 г. (*приложен в бяла папка*) с отразяване смъртта на М. И. И..

По случая е било образувано досъдебно производство № 290 ЗМ – 337/2022г. по описа на РУ – МВР- *** с вх. № 1831 от 2022г. по описа на Окръжна прокуратура – Разград за извършено престъпление по чл. 343, ал.1 б. „в“, във вр. с чл 342, ал.1 НК /л. 108 и приложената бяла папка съдържаща преписи от материалите от ДП/. Не се спори, а и видно от справка от сайта на Прокуратурата на РБ <https://e-services.prb.bg/epob-ui/#/home> е че преписката е решена от прокурор, като е постановено Постановление за прекратяване на наказателно производство.

С оглед на горното, между страните не е налице спор относно наличието на предпоставките за изплащане на обезщетение от застрахователя - виновно противоправно поведение от страна на застрахования водач, претърпени от ищите неимуществени вреди в резултат настъпилата при ПТП-то смърт на М. И. И., валидна застраховка, покриваща гражданската отговорност на деликвента, предявена претенция пред застрахователя. Вж. и Решение № 110 от 25.11.2021 г. на ВнаС по в. гр. д. № 352/2021 г. и Решение № 466 от 8.11.2022 г. на ПАС по в. т. д. № 442/2022 г.

Спорът пред настоящата инстанция е:

- дали изплатеното в хода на процеса обезщетение в размер от по 100 000 лв. на всеки един от ищите е достатъчно да възмезди претърпените от ищите неимуществени вреди, съобразно критерия за справедливост по см. на чл. 52 ЗЗД;
- налице ли е съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия по чл. 51, ал. 2 от ЗЗД;
- от кой момент застрахователят дължи лихва върху претендираната гланица – от 27.01.2023 г., когато е отправена претенцията по чл. 380 КЗ или след изтичането на тримесечен срок от заявяването на претенцията - т.е. от 27.04.2023г.

По делото са събрани гласни доказателства чрез разпита на свидетелите С. И. И. /съпруга на ищеца Б. М. И. и снаха на ищеца Н. Н. И./, А. К. Н.ова /дъщеря на брата на ищеца Н. Н. И., респективно първи братовчед на ищеца Б. М. И./ и Д. И. Ю. /баща на съпругата на ищеца Б. М. И. /л. 204-210/. Свидетелите сочат, че ищите и починалия техен съпруг, респективно баща, били много привързани един към друг. Съпрузите били неразделни от 40 години. Ищите и починалия са поддържали силна връзка, основана на обич и взаимно уважение. Когато научили за смъртта на своя съпруг/баща ищите изпаднали в шок, като и към момента не могат да преодолеят мъката си.

По делото е изготвена комплексна съдебно - медицинска и

автотехническа експертиза, чието заключение съдът приема като пълно, ясно, обосновано и правилно /л. 231-239/. Вещите лица, след като са се запознали с представените по делото доказателства, са приели, че:

Процесното произшествие е настъпило по следния механизъм:

На 12.12.2022г., около 14,00 часа, лек автомобил марка „***“, модел „***“ с рег. № ****, управляван от Д. М. И. се движи по път II – 23, Русе-***, в участъка преди с. ***. При отклонение наляво и напускане на пътното платно автомобила се сблъсква в стълб на преброителни камери на АПИ със скорост около 95 км/час. От огледа на мястото на удара се установи, че липсват спирачни следи преди ПТП, както и на други следи от приплъзване (от загуба на странична устойчивост) и че ударът в стълба е кос (под остър ъгъл) спрямо левия ръб на пътното платно с предната лява част на автомобила. Допълнително доказателство за посоката на движение на л. а. преди удара е и траекториите на полета на елементи и части от лекия автомобил след удара /виж скицата, поз. 7 ÷ 17/. От тук следва заключението, че автомобилът се е насочил плавно към мястото на удара, като първо е преминал в лявата лента за движение, а след това се е блъснал в стълба /виж траекторията на приложената скица/. Най-вероятно водачът е заспал (задрямал) и поради тази причина е загубил управлението на автомобила .

Причината за автопроизшествието е от субективен характер – загуба на управление, най-вероятно поради заспИ.е (задрямване) на водача, автомобилът е бил в добро техническо състояние. Ако водачът се е събудил около 2 секунди преди удара при скорост на движение около 90 км/час (на разстояние $S = 2 \times 25 \text{ м/с} = 50 \text{ м.}$ от мястото на удара), тогава само с волана водачът е можел да коригира траекторията на движение и да избегне ПТП.

Скоростта на движение на лек автомобил марка „***“, модел „***“ с рег. № ****, управляван от Д. И. непосредствено преди ПТП е била около 95 км/ч. - малко над разрешената скорост за пътния участък от 90 км/час.

Опасната зона за спиране на лек автомобил марка „***“, модел „***“ с рег. № **** при установената му скорост на движение от 95 км/час е 84,40 м.

Опасната зона за спиране на лек автомобил марка „***“, модел „***“ с рег. № **** при разрешената скорост на движение от 90 км/час е 79,0 м.

Ударът е в предната лява част на автомобила, като е настъпила масивна концентрирана деформация с дълбочина 1,10 метра.

Автомобилът отговаря на техническите изисквания за движение по пътната мрежа на страната.

При конкретните пътни условия и установената скорост на движение не е съществувала техническа възможност за предотвратяване

на ПТП с лек автомобил марка „***“, модел „***“ с рег.№ **** управляван от Д. И..

За участъка, където е настъпило ПТП, има общо ограничение на скоростта за пътния участък от 90 км/ч. Водачът на лек автомобил марка „***“, модел „***“ с рег. № ****, Д. И. се е движил с около 95 км/ч, от което следва заключението, че има причинна връзка между превишена скорост и настъпилите последици от ПТП, **но това не е основната причина за настъпване на процесното ПТП.**

Причината за смъртта на М. И. е тежката съчетана гръдна и коремна травма, довели до тежък травматично-хеморагичен шок. Установените при аутопсията увреждания са в резултат от действието на твърди тъпи предмети и могат да бъдат получени от удари с голяма сила в елементи от вътрешния интериор на купето на лекият автомобил при претърпяното ПТП на 12.12.2022г. и са в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на смъртта.

Предпазните колани за двете странични места на задната седалка на л. а. ****“ модел „***“ с рег. № **** са 2 броя с триточково окачване към купето на автомобила. За средното място на задната седалка е поставен предпазен колан с двуточково окачване. Коланите на задната седалка за страничните места са с механична блокировка, която сработва при действието на инерционните сили напред върху тялото на пасажера. Съществуват и колани с пиропатрон за допълнително натягане на колана при възникване на инерционните сили, като същите се управляват от електронен блок за цялата обезопасителна система на автомобила – колани и възглавници, но в процесния автомобил няма такива. За предпазване на пътниците от странични инерционни сили се поставят странични въздушни възглавници или завеси, **но в този автомобил също няма такива.** Предпазните колани с триточково окачване са с комбинирано придържане на тялото на пасажерите в областта на корема и гърдите. При правилно поставяне горната част от колана притиска тялото към облегалката на седалката в областта на гърдите, а долната част преминава през корема и придържа тялото към облегалката, в областта на коремно-поясната част на тялото. При тази конструкция на предпазните коланите при възникване на инерционни сили на тялото напред, колана ограничава движението на тялото напред, като свободното движение на тялото напред е средно до около 20см. в горната му част при правилно поставен и изправен колан. Съгласно изведения в т.1 механизъм на ПТП след удара л. а. *** 190 се е завъртял обратно на часовниковата стрелка, при което върху тялото на М. И. са действали и големи странични инерционни сили. **Предпазните колани с които е оборудван процесния автомобил не са ефективни срещу странични инерционни сили върху телата на пътниците.**

Предвид локализацията, характера и тежестта на механичните и инерционни травми настоящата Експертиза счита, че пасажера на задна

лява седалка М. И. е пътувал без поставен предпазен колан. Травмите на пострадалия са получени от удари с голяма сила в елементи от вътрешния интериор на купето на лекият автомобил и от свободното инерционно движение на тялото напред и странично след възникналия удар.

Ако пасажера на задната лява седалка в лекия автомобил М. И. е бил с поставен предпазен колан, в първата фаза на удара свободното движение на тялото му напред ефективно се ограничава от предпазния колан. Независимо от това дълбоката деформация на купето пред водача, е довела до дълбоко навлизане на корпусни детайли в салона и изместване на седалката на водача назад - до контакт в тялото на М. И.. Във втората фаза на удара при въртене и възникване на странични инерционни сили задържащото действие на предпазния колан не е ефективно и е възможен страничен контакт на тялото с едрогабаритни части на купето.

При:

- реализирания, с много-висока скорост на движение челен удар на автомобила в твърдо и неподвижно тяло,
- дълбоката пластична деформация на купето и
- възникналите странични инерционни сили

е възможно и с поставен предпазен колан да настъпят фрактурата на гръдната кост, двустранното счупване на ребра и разкъсването на вътрешни органи от:

- контактите на тялото с твърди предмети от купето, вкл. и от притискане, както и
- от механичното въздействие на колана с триточково окачване върху гръдния кош и коремната област.

Установените травматични увреждания на М. И., при процесното ПТП и леталния изход, вероятно биха настъпили и с поставен предпазен колан, като отчитаме положението на тялото спрямо направлението на удара.

По делото е изготвена комплексна съдебно психиатрична и психологическа експертиза относно ищеца Б. М. И., чието заключение съдът приема като пълно, ясно, обосновано и правилно /л. 263 - 271/. Видно от същото, е че:

Индивидуалното психо-социално развитие на ищеца е протекло правилно, отклонения и утежняващи фактори не се установяват до момента на ПТП-то, в което губи баща си и брат си. Няма данни да е страдал от душевно заболяване в тесен смисъл на думата, до момента не е бил обект на никакви специализирани психиатрични консултации или третиране.

В първите няколко месеца след настъпване на процесното ПТП и причинената загуба на значими близки, поведението на ищеца е било

повлияно от т.нар. „траурна реакция“, която е естествена реакция на загубата. Често тя е свързана с трудности в приспособяването към новата, променена ситуация и основна нейна компонента е скръбта свързана с определен набор от преживявания, а именно: чувства като тъга и гняв.

След травматичното събитие и внезапната загуба на баща и брат, вследствие процесното ПТП, ищеца станал по-тревожен и тъжен, често плачел, особено в първите месеци след инцидента, общувал с по-тесен кръг свои приятели и близки;

Преживяванията и споделените поведенчески реакции у осв. Б. И. сочат, че в месеците след инцидента при лицето се е разгърнало **РАЗСТРОЙСТВО В АДАПТАЦИЯТА-/ТРЕВОЖНО-ДЕПРЕСИВНА РЕАКЦИЯ/**. Това психично разстройство е от областта на граничната психиатрия, възниква като отговор към стресогенното събитие – внезапната загуба на баща и брат, явяващо се значима психотравма.

Данните сочат, че след процесното ПТП у ищеца са се разгърнали множество емоции от негативния регистър- безпокойство, напрежение, подтиснато настроение, както и соматовегетативни симптоми– колебания в съня, апетита, тонуса; на поведенческо ниво се наблюдава промяна в стила на контактуване, както и в стереотипите на живот. Продължавал да работи, тъй като се чувствал длъжен и отговорен да подкрепя финансово майка си и семейството на брат си; изпитвал страх при изпълнение на трудовите си ангажменти (шофиране) поради безпокойство и опасения да „не му се случи нещо“ и на него.

Проявленията на разстройството в адаптацията вследствие на травматичното събитие и психологическа загуба обичайно са с по-силен интензитет в първите три до шест месеца след събитието, като интензитета им отслабва с течение на времето. В конкретния случай загубата е достатъчно тежка (загуба на двама близки от семейството), преработването на травмата и справянето със стреса продължават и понастоящем.

Специализираното изследване установява най-високи стойности на данните в скалата за **тревожност** /62%/ и **депресия** /50%/, което сочи за наличие на актуална психотравма свързана с внезапната загуба на близките си, но не нарушаващи грубо обичайното социално функциониране на индивида.

При осв. Б. М. И. в личностов аспект наблюдаваме изградена устойчива ценностна система и морални критерии, добра социална адаптация, същия след период от три – четири месеца се е върнал на работа, получава подкрепа от семейната общност, но силното стресово събитие е оказало негативно въздействие на една от основните сфери на функциониране- върху емоциите и преживяванията, бидейки почувствителен и емоционално свързан с баща си, с депресивни преживявания

за по-дълъг период след събитието. Отчита се промяна в социалното функциониране и общуването в месеците след събитието, което било силно ограничено, но към момента връщането на осв. към обичайните дейности в ежедневието – работа, грижа за семейството оказва влияние и на социализацията му, подобрявайки я.

По делото е изготвена комплексна съдебно психиатрична и психологическа експертиза относно ищеца **Н. Н. И.**, чието заключение съдът приема като пълно, ясно, обосновано и правилно /л. 272 - 282/. Видно от същото, е че:

Индивидуалното психо-социално развитие на ищцата **Н. И.** е протекло правилно, отклонения и утежняващи фактори не се установяват до момента на ПТП-то, в което губи съпруга си и сина си. Отсъстват данни за някаква патология било като биологичен терен, било като вродени или придобити органични увреди, които да представляват основание за повдигане на хипотеза за отклонения в развитието и в интелектуалното съзряване на осв.; тя е с интелектуални възможности в границите на нормата.

След инцидента и загубата на съпруг и син, поведението на осв. **Н. И.** във първите месеци след събитието било повлияно от т.нар. „траурна реакция“, която е естествена реакция на загубата. Тя е свързана с трудности в приспособяването към новата, променена ситуация и основна нейна компонента е скръбта свързана с определен набор от преживявания, като чувства на тъга, мъка, гняв, тревожност. Загубата на близък човек е свързана и с чувства на самота и безпомощност. Чувството за безпомощност е тясно свързано с тревожността. Предвид факта, че смъртта е настъпила внезапно осв. е изпитала чувства описани като шок.

Проведените психиатричен преглед и психологическо изследване, подкрепени и от данните от интервюто и делото, сочат, че осв. **Н. Н. И.** е преживяла силен стрес и мъка от загубата на съпруга си и сина си. Загубата на най-близките членове от семейната система, с които личността е силно емоционално свързана е вид травмиращо събитие, придружено от силни негативни емоции, които са **причинили психо-емоционален стрес на освидетелстваната.** В конкретния случай стресът се изразява като система от физиологични, биохимични, психични и поведенчески реакции на осв., предизвикани от силни и неочаквани психически и емоционални натоварвания покриващи критериите за **Протрахирана адаптационна тревожно-депресивна реакция (по МКБ X)** протичаща с високо ниво на тревожност, снижение в прага на поносимост и издръжливост, депресивитет, страхове, фобийно поведение с избягване на сигнали, напомнящи за травмата, социално отдръпване; Могат да се наблюдават драматични, остри пристъпи на страх, паника, афективни кризи, породени от стимули, възбудили спомен и/или възпроизвеждане на самата травма или

първоначалната реакция към нея; това разстройство, което принадлежи към граничната психиатрия и не нарушава базисните психични годности на индивида, възниква като неадаптивен протрахиран отговор към стресогенно събитие или ситуация (краткотрайна или продължителна); зависи от индивидуалната поносимост и капацитет за справяне със стресогенни събития, като при осв. И. капацитета и ресурсите за справяне са силно затруднени от възрастта и обострилите се соматични страдания, които от своя страна свалят прага на психична поносимост и издържливост.

Внезапната загуба на съпруга и сина, с който е живяла в едно домакинство, и двамата от които са ѝ оказвали непосредствена подкрепа, води освен до соматовегетативни симптоми описани по-горе, най-силни през първите шест месеца след събитието /плач, тъга/, а така също и до емоционален отговор оказващ влияние на социалното ѝ функциониране, ограничавайки го: нарушения в съня, раздразнителност, безпокойство, подтиснато настроение, негативни мисли, депресия, напрежение, чувство на отчужденост и изолация, усещане за обща неудовлетвореност, апатия, чувство за несигурност, безпричинна промяна на настроението.

Влияние върху поведението ѝ и цялостното възприемане на ситуацията свързана със загубата оказват и традициите и нормите на субкултурата, които са силно патриархални. В общността, в която осв. функционира „първородния син“ е определян за основен наследник, натоварен с отговорността и грижата за възрастните, възприеман като наследник по родово право. Традиции и свързаните с тях стереотипи на поведение са един от факторите оказващи влияние върху поведението ѝ и възприемането на стресогенното събитие като травмиращо. В психологичен аспект стереотипа стеснява донякъде ресурсите на личността да се справи по-адекватно с травмата. Загубата на дете е едно от най-тежките негативни събития водещи до промяна в адаптацията, в социалното функциониране на личността.

Понастоящем ишцата все още не преодоляла травмата от загубата на сина си и съпруга си. В психоемоционалното ѝ състояние се идентифицират характеристики като: лесна уморяемост, световъртеж и сърцебиене, трудно концентриране, болки в мускулите, слабост в някои части на тялото, разстроен сън и др. Горепосочените състояния са често изразени, което оказва влияние на социалното функциониране, затруднявайки го. Високите стойности сочат за депресивен синдром в емоционалното състояние, както и за наличие на актуална психотравма. Горепосочените чувства и поведение при осв. Н. И. са психологическия отговор на загубата на близък човек – съпруг и дете. Това е своеобразен силен стрес, вследствие на травматично събитие и психологическа загуба. В конкретния случай загубата е достатъчно тежка (загуба на двама от най-близките), преработването на травмата, справянето със стреса е затруднено не само от естеството на връзката, а и от намалените

адаптивни механизми на личността свързани с възрастта, характеровите и културални особености.

При така установените факти, съдът приема, че се установяват всички елементи от фактическия състав на [чл. 45 ЗЗД](#), а презумпцията по [чл. 45, ал. 2 от ЗЗД](#) не беше опровергавана.

Възраженията на ответника са неоснователни, тъй като установената в [чл. 45 ЗЗД](#) презумпция не беше оборена, включително липсват каквито и да е доказателства, че уврежданията на ищците са настъпили в резултат на друга причина.

В заключение, съдът приема, че събраните по делото писмени и гласни доказателства и доказателствени средства установяват предпоставките от фактическия състав на [чл. 45 от ЗЗД](#) и на основание [чл. 432, ал. 1 КЗ](#), застрахователят по застраховка "Гражданска отговорност" ответното дружество, дължи да заплати обезщетение за доказаните неимуществени вреди на увреденото лице, каквото като пострадали се явяват ищците ([чл. 478, ал. 2 и ал. 1 КЗ](#)).

Доказани по основание, предявените иски по [чл. 432, ал. 1 от КЗ](#) са доказан отчасти и по размер.

Съгласно разпоредбата на [чл. 52 от ЗЗД](#) обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, което понятие не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се отчетат от съда при определяне на размера на обезщетението – възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близките му, които търсят обезщетение за неимуществени вреди /ППВС № 4/1968 г. /, включително настъпилите в страната в обществено-икономически план промени в сравнение с момента на настъпване на вредата /[решение № 1599/22.06.2005 г.](#) по гр. д. № 876/2004 г. на ВКС, IV г. о. / и икономическата конюнктура на даден етап от развитието на обществото /[решение № 749/05.12.2008 г.](#) по т. д. № 387/2008 г. на ВКС, II т. о. и [решение № 124/11.11.2010 г.](#) по т. д. № 708/2009 г. на ВКС, II т. о. /, стояща в основата на нарастващите във времето нива на минимално застрахователно покритие за случаите на причинени на трети лица от застрахования неимуществени вреди /[решение № 83/06.07.2009 г.](#) по т. д. № 795/2008 г. на ВКС, II т. о. /. При определяне на обезщетението се съобразяват характера и тежестта на вредите, тяхното проявление във времето и цялостното неблагоприятното отражение на увреждащото деяние в патримониума на увредените лица.

Смъртта поставя край на живота като най-ценно човешко благо, което прави вредите от настъпването ѝ от една страна невъзвратими, а от друга – най-големи, поради което за това житейско събитие следва да се определи по справедливост по-висок размер на обезщетение, отколкото за търпени неимуществени вреди от телесни повреди. В случая неимуществените вреди са във формата на психически болки и душевни страдания на ищците –

законна наследници на починалия. Характерът и тежестта на същите бяха установени от показанията на разпитаните по делото свидетели и СППЕ – ищците са преживявали изключително тежко загубата на своя близък, поддържали са непрекъснати контакти и са имали близки човешки взаимоотношения. Съдът отчита както вида на връзка между починалия и ищците, така и обстоятелството, че са поддържали силна връзка, основана на обич и взаимно уважение. В заключение и съобразно установеното в практиката на съдилищата разбиране за справедлив размер на обезщетения за неимуществени вреди, претърпени по повод смърт на близък, съдът намери, че за репарирание на неблагоприятните последици от увреждащото събитие съобразно възприетия с [чл. 52 от ЗЗД](#) принцип на справедливостта, необходимата сума, която ответникът дължи на ищците, е в размер на по **110 000 лева** за всеки ищец – съобразена и с момента на настъпване на застрахователното събитие, при отчитане на посочените по-горе настъпили в страната в обществено-икономически план промени в сравнение с момента на настъпване на вредата и икономическата конюнктура.

Доколкото обаче в хода на производството по делото бе установено, че след предявяване на исковите ответникът е заплатил на ищците част от дължимото застрахователно обезщетение – в размер на по 100 000 лева на всеки ищец, горното следва да бъде отчетено на осн. [чл. 235, ал. 3 от ГПК](#) при постановяване на настоящото решение, като сумата се приспадне от общо дължимото на страната обезщетение от 110 000 лева. Поради изложеното съдът следва да осъди ответника да заплати на всеки един от ищците на осн. [чл. 432, ал. 1 от КЗ](#) сумата от **10 000 лева**, като отхвърли иска за разликата до пълния му предявен размер от 70 000 лева, като неоснователен.

При това положение, съдът следва да разгледа евентуалното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия по смисъла на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#).

По обективния характер на съпричиняването е налице задължителна за съдилищата съдебна практика – т. 7 от ППВС № 17/1963 г. В константната си практика по приложението на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#), а и в създадената по реда на [чл. 290 ГПК](#) практика (решение № 45/ 15.04.2009 г. по т. д. № 525/2008 г. на II т. о., решение № 159/24.11.2010 г. по т. д. № 1117/2009 г. на II т. о., решение № 206 от 12.03.2010 г. по т. д. № 35/2009 г. на II т. о., решение № 58/29.04.2011 г. по т. д. № 623/2011 г. на II т. о., решение № 59 от 10.06.2011 г. по т. д. № 286/2010 г. на I т. о., решение № 153/31.10.2011 г. по т. д. № 971/2010 г., решение № 169 от 28.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 762/2010 г., II т. о., ТК, решение № 54 от 22.05.2012 г. на ВКС по т. д. № 316/2011 г., II т. о., ТК и др.), Върховният касационен съд последователно е застъпвал становище, че намаляването на обезщетението за вреди от деликт на основание [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. За да е налице съпричиняване от пострадалия по смисъла на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#), следва неговото поведение обективно да е в причинна връзка с настъпването на вредите, т. е.

пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, като вина на пострадалия в тази насока не се изисква. Или, от съществено значение е конкретното проявление на действието или бездействието на пострадалия, което съставлява пряка и непосредствена причина за причинените вреди. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало (наред с неправомерното поведение на делинквента) до увреждането като неблагоприятен резултат. Правните последици от съпричиняването и значението му за размера на обезщетението, което увреденият има право да получи като паричен еквивалент на произлезлите от деликта вреди, изключват допустимостта съдът да обосновава изводите си за съпричиняване с вероятности или с предположения. Както в т. 7 на ППВС № 17/63 г., така и в постановените по реда на [чл. 290 и сл. ГПК](#) решения на ВКС (решение № 154/10.10.2017 г. по т. д. № 2317/2016 г. на ВКС, II ТО, решение № 206/12.03.2010 г. по т. д. № 35/2009 г. на ВКС, II ТО, решение № 59/10.06.2011 г. по т. д. № 286/2011 г. на ВКС, I ТО, решение № 98 от 24.06.2013 г. на ВКС по т. д. № 596/2012 г., II т. о., ТК, решение № 169 от 28.02.2012 г. на ВКС по т. д. № 762/2010 г., II т. о., ТК и мн. други) е прието, че изводът за наличие на съпричиняване на вредата не може да почива на предположения. Т. е. във всички случаи на предявен иск по [чл. 45 ЗЗД](#) срещу делинквента или по [чл. 432, ал. 1 КЗ](#) срещу застрахователя съпричиняването подлежи на доказване от ответника, който с позоваване на предпоставките по [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) цели намаляване на отговорността си към увреденото лице.

Освен това, според цитираната съдебна практика, дори безспорните нарушения на ЗДвП от страна на пострадалия, имат значение при преценката на приноса му, само ако се намират в причинна връзка и са допринесли за настъпване на вредоносните последици, тъй като вината на увреденото лице не е елемент от фактическия състав на [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#), т. е. във всички случаи на предявен иск по [чл. 45 ЗЗД](#) срещу делинквента или по [чл. 432, ал. 1 КЗ](#) срещу застрахователя съпричиняването подлежи на доказване от ответника, който с позоваване на предпоставките по [чл. 51, ал. 2 ЗЗД](#) цели намаляване на отговорността си към увреденото лице.

В постановените по реда на [чл. 290 и сл. ГПК](#) решение № 165/26.10.2010 г. по т. д. № 93/2010 г. на ВКС, II т. о. и решение № 44/26.03.2013 г. по т. д. № 1139/2011 г. на ВКС, II ТО също е прието, че вината на пострадалия не е елемент от фактическия състав на [чл. 51, ал. 2 от ЗЗД](#) и с оглед на това способността на увредения да действа разумно и да предвижда евентуалните негативни последици от своите действия и бездействия са правно ирелевантни за института на съпричиняването. Принос по смисъла на [чл. 51, ал. 2 от ЗЗД](#) е налице винаги, когато с поведението си пострадалият е създал предпоставки за осъществяване на деликта и за възникване на вредите или е улеснил механизма на увреждането, предизвиквайки по този начин и самите вреди.

В настоящия случай, ответникът твърди, че пострадалият е допринесъл за настъпване на уврежданията, тъй като при настъпване на процесното ПТП е бил без поставен предпазен колан - нарушение на чл.137а, ал.1 ЗДвП.

В тази връзка е прието заключение то по комплексната съдебно-медицинска и автотехническа експертиза. Както по горе се посочи, съгласно заключението: „.....М. И. е пътувал без поставен предпазен колан. .... Независимо от това ....Установените травматични увреждания на М. И., при процесното ПТП и ЛЕТАЛНИЯ ИЗХОД, ВЕРОЯТНО БИХА НАСТЪПИЛИ И С ПОСТАВЕН ПРЕДПАЗЕН КОЛАН, като отчитаме положението на тялото спрямо направлението на удара.“.

Както беше посочено, възражението за съпричиняване следва да е доказано по нетърпящ съмнение начин. Събраните по делото доказателства не само не го установяват, но го и опровергават.

С оглед на изложеното, съдът намира, че с поведението си пострадалия не е допринесъл за настъпването на вредоносния резултат, поради което определените по-горе обезщетения не следва да бъдат намалявани.

Относно претенцията за законна лихва.

Застрахователят дължи законна лихва върху дължимото обезщетение, считано от датата на уведомяването, на основание чл. 429, ал. 3 КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, доколкото лихвите, прибавени към обезщетението, не надхвърлят застрахователната сума. Тези лихви застрахователят дължи не за собствената си забава, а за забавата на застрахования делинквент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на делинквента. Съгласно чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, застрахователят дължи на увреденото лице лихвите за забавата на застрахования по застраховка "Гражданска отговорност", считано от по-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования делинквент или от увреденото лице, стига лихвите да са в рамките на лимита на отговорност на застрахователя, определен от размера на застрахователната сума. В случая няма спор, че застрахователят е уведомен за застрахователното събитие на **27.01.2023г.**, поради което от посочената дата дължи законна лихва за забава върху застрахователното обезщетение, на основание чл. 429, ал. 3 КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ. В този смисъл и Решение № 128 от 4.02.2020 г. на ВКС по т. д. № 2466/2018 г., I т. о., ТК; Решение № 167 от 30.01.2020 г. на ВКС по т. д. № 2273/2018 г., II т. о., ТК. Така и **Решение № 136 от 8.11.2021 г. на ВнаС по в. т. д. № 373/2021 г.**

Поради частичното плащане от по 100 000 лв. на 13.07.2023г., извършено в хода на производството по делото, съдът следва да осъди ответника да заплати законна лихва, както следва:

- върху сумата от 110 000 лева – считано от 27.01.2023г. до

13.07.2023г., датата на частично плащане от 100 000 лева,

- върху сумата от 10 000 лева – считано от 13.07.2023 г. до окончателното ѝ заплащане.

По отношение на държавните такси и разноски:

Относно разноските:

По разноските в полза на пълномощника на ищцовата страна.

Извършеното в хода на производството частично плащане от ответника, не изключва дължимостта на разноски и за погасената чрез плащане част от претенцията, след като е приета за изначално основателна и за която ответникът е дал повод за завеждане на делото, по аргумент от чл. 78, ал. 2 от ГПК. Така и Определение № 2 от 4.01.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 2615/2021 г., I т. о., ТК.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, вр. чл. 7, ал. 2, т.5 и ал.9 и чл. 2, ал.5 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищите – адвокат Н. Н. Д., адвокатско възнаграждение съразмерно с уважената част от исковете, в размер на:

- 10 860 лева с включен ДДС относно иска за неимуществени вреди предявен от Н. И.,

- 10 860 лева с включен ДДС относно иска за неимуществени вреди предявен от Б. И.,

- 194.12 лева с включен ДДС относно защита по делото за третото съдебно заседание.

Т.е. общото адвокатско възнаграждение което следва да бъде присъдено в полза на адвоката Н. Н. Д. възлиза на сумата от **21 914.12** лева с включен ДДС.

Горепосочените суми са съобразени с действителната правна и фактическа сложност на делото и извършените действия от пълномощника на ищите.

По разноските в полза на ответната страна.

Съгласно чл. 78, ал. 3 от ГПК ответникът има право да иска заплащане на разноски съразмерно с отхвърлената част от иска, а нормата на чл. 78, ал. 8 от ГПК предвижда, че в случаите, когато страната е била представлявана от юрисконсулт, съдът определя възнаграждението в размер, ненадхвърлящ максималния за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, препращащ към Наредбата за заплащане на правната помощ. Съгласно ал. 1 на чл. 25 от НЗЗП за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 лв. до 360 лв., а съгласно ал. 2 на същия член защита по дела с материален интерес над 10 000 лв. възнаграждението може да бъде увеличено с до 50 на сто от максимално,

възнаграждението може да бъде увеличено с до 50 на сто от максимално предвидения размер по ал. 1.

Поради горното, съдът определя размер на юрисконсултското възнаграждение от 540 лв., което съответства на вида и количеството на извършената работа. Съразмерно с отхвърлената част от исковете, в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултското възнаграждение в размер на сумата от **190.59** лв.

На осн. чл. 78, ал.3 ГПК, съразмерно с отхвърлената част от исковете, в полза на ответника се дължат и разноски за заплатено възнаграждение на вещите лица по САТМЕ - сумата от **635.29** лв.

Ето защо, с оглед изхода на спора, ответниците следва да бъдат осъдени да заплатят на ищеца сумата в общ размер на **825.88** лв.

По държавните такси и разноски в полза на съда.

На основание чл. 78, ал. 6 във вр. чл. 83, ал.2 ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - Разград, следните суми:

- **800 лева** - държавна такса върху уважения размер на исковете,
- **1 450.80 лева** – заплатени от бюджета на съда разноски за експертизи.

Относно държавната такса за служебно издаване на изпълнителен лист:

Съгласно чл. 405, ал.6 ГПК: „За присъдени суми в полза на държавата съдът издава служебно изпълнителен лист”.

Съгласно чл. 11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс: „По молба за издаване на изпълнителен лист, както и в случаите на служебно издаване на такъв, се събира такса 5 лв.”

Ето защо, на основание чл. 405, ал. 6 ГПК във вр. чл. 11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, ответникът следва да бъде осъден да заплати и държавна такса от 5 лв., в случай на служебно издаване на изпълнителен лист.

Така мотивиран, съдът,

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на осн. чл. 432, ал. 1 и чл. 409 от КЗ, "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. "Витоша" № 89Б, представлявано от К. Х. Ч. - *****, Б. А. В., И. Д. Г., А. Х. П., начин на представляване: главният изпълнителен директор заедно с всеки един от изпълнителните директори, ДА ЗАПЛАТИ на Н. Н. И., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. ***, ул. ***, сумата от **10 000 лева /десет хиляди лв./**, съставляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на съпруга ѝ М.

И. И., ЕГН: *****, починал при ПТП на 12.12.2022 г., **ведно със законна лихва**, както следва:

- върху сумата от 110 000 лева – считано от **27.01.2023г. до 13.07.2023г.**,

- върху сумата от 10 000 лева – считано от **13.07.2023 г.** до окончателното ѝ заплащане, като

ОТХВЪРЛЯ предявения иск по чл. 432, ал. 1 от КЗ за разликата до пълния му предявен размер от 70 000 лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА, на осн. чл. 432, ал. 1 и чл. 409 от КЗ, "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. "Витоша" № 89Б, представлявано от К. Х. Ч. - *****, Б. А. В., И. Д. Г., А. Х. П., начин на представляване: главният изпълнителен директор заедно с всеки един от изпълнителните директори, ДА ЗАПЛАТИ на Б. М. И., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. ***, ул. *****, сумата от **10 000 лева /десет хиляди лв./**, съставляваща съставляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на баща му М. И. И., ЕГН: *****, починал при ПТП на 12.12.2022 г., **ведно със законна лихва**, както следва:

- върху сумата от 110 000 лева – считано от **27.01.2023г. до 13.07.2023г.**,

- върху сумата от 10 000 лева – считано от **13.07.2023 г.** до окончателното ѝ заплащане, като

ОТХВЪРЛЯ предявения иск по чл. 432, ал. 1 от КЗ за разликата до пълния му предявен размер от 70 000 лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА:

- Н. Н. И., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. ***, ул. ***,

- Б. М. И., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. ***, ул. *****,

ДА ЗАПЛАТЯТ на "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. "Витоша" № 89Б, представлявано от К. Х. Ч. - *****, Б. А. В., И. Д. Г., А. Х. П., начин на представляване: главният изпълнителен директор заедно с всеки един от изпълнителните директори, направените по делото разноски в размер на **825.88 лв. /осемстотин двадесет и пет лева и осемдесет и осем стотинки/**, съобразно с отхвърлената част от исковете, на осн. чл. 78, ал. 3 и ал.8 ГПК във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, във вр. чл. 25, ал.2 във вр. ал.1 от Наредба за заплащане на правната помощ.

ОСЪЖДА "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. "Витоша" № 89Б, представлявано от К. Х. Ч. - *****, Б. А. В., И. Д. Г., А. Х. П., начин на представляване: главният изпълнителен директор заедно с всеки един от изпълнителните директори, ДА ЗАПЛАТИ на адвокат Н. Н. Д. от АК

– ***, ЕГН *****, личен номер *****, със служебен адрес: гр. София, площад Позитано № 2, сграда „Перформ Бизнес Център“, етаж № 3, сумата **21 914.12 лева /двадесет и една хиляди деветстотин и четиринадесет лева и дванадесет стотинки/ с включен ДДС** - адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2, във вр. ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, ЕИК 121718407, седалище и адрес на управление: гр. София, п.к. 1463, р-н Триадица, бул. "Витоша" № 89Б, представлявано от К. Х. Ч. - *****, Б. А. В., И. Д. Г., А. Х. П., начин на представляване: главният изпълнителен директор заедно с всеки един от изпълнителните директори ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд – Разград, следните суми:

- **800 лева /осемстотин лева/** – представляваща държавна такса върху уважения размер на исковете, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК,
- **1 450.80 лева /хиляда четиристотин и петдесет лева и осемдесет стотинки/** - представляваща разноски по делото, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК,
- **5 лева /пет лева/**, представляваща държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист, на осн. чл. 405, ал. 6 ГПК във вр. чл. 11 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс.

Препис от решението да се връчи на страните, на осн. чл. 7, ал.2 ГПК.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните с въззивна жалба пред Варненски апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____